

پند نامہ تصنیف شیخ سعدی شیرازی

THE BOOK OF ADVICE,

COMPOSED BY

SHEIKH SADEE OF SHIRAZ;

COMPRISING A

COMPENDIUM OF ETHICS.

Translated by FRANCIS GLADWIN, Esq.

کریم و بخشای بر حال ما
که هستم اسیر گمندیها
نداریم غیر از تو فریاد رس
تو یه طایمانرا خطا بخش و بس
نکهدار مارا ز راه خطا
خطا در گذار و صوابم نما

O BENEFICENT (God); be-
stow pardon on our condition,
Who are captives in the toil of va-
nity.

We have none, excepting Thee
(for our) defender.

Thou art the all-sufficient forgiver
of transgressors ;

Preserve us from the road of sin ;

Pardon our misdeeds, and instruct
us in righteousness.

خطاب بر نفس

چهل سال عمر عزیزت گذشت

مزاج تو از حال طفلی نکشت

همه با هوا و هوس ساختی

دستی یا مصالح نپرداختی

ADDRESS TO THE SOUL.

FORTY years of your precious
life have elapsed,

(And, alas!) your disposition has
not altered from the state of
childhood :

You have done all things through
thoughtlessness and vanity :

Not an instant have you acted in
conformity to righteousness.

H H

Place

مکن نکیه بر عمر نا پایدار
مباش ایمن از بازی روزگار

Place not reliance upon perishable life :

Think not yourself secure from the sport of fortune.

در تدیج کرم
دلا هر که بنهاد خوان کرم
بشد نامدار جهان کرم
کرم نامدار جهانیت کند
کرم کامکار عیانت کند

IN PRAISE OF BENEFICENCE.

OH, my heart ! whosoever spread-
eth the table of generosity,
Becomes famous in the world of
beneficence.

Generosity will gain you renown
in the universe ;

Generosity will obtain for you
(true) grandeur. [Or, Benefi-
cence will make manifest your
greatness.]

Than generosity, there is no action
more excellent in the world ;

Neither is any thing more popular:
Generosity is the capital-stock of
delight ;

Generosity is the harvest [profit,
use,] of life.

Invigorate the hearts of men by
generosity ;

Fill the world with the fame of
your beneficence.

At all times be stedfast in active
goodness, [generosity,]

Since the Creator of the soul is be-
ficent.

در ای کرم در جهان کار نیست
دزین کرمتر پیچیدار نیست
کرم مایه شادمانی بود
کرم حاصل زنده گانی بود
دل عالمی از کرم تازه دار
جهانرا ز بخشش پر اوازدار
همه وقت شو در کرم مستقیم
که هست آفریننده جان کریم

IN PRAISE OF LIBERALITY.

THE fortunate maketh choice of
liberality,

Because a man is rendered happy
thereby.

در صفت سخاوت
سخاوت کند نیکبخت اختیار
که مرد از سخاوت شود بخشنیار

بلطف و سخاوت جهانگیر باش
 در اقلیم لطف و سخامیر باش
 سخاوت بود کار صاحب‌دلان
 سخاوت بود پیشه مقبلان
 مشو تا توان از سخاوت بری
 که کوی بهسی از سخاوت بری
 سخاوت مس عیبر اکیما است
 سخاوت همه دردبارا دواست

Be conqueror of the world through
 kindness and liberality:-

Be a prince in the region of favour
 and bounteousness.

Liberality is the office [business]
 of the righteous [wise;]

Liberality is the duty of the elect
 [prosperous.]

Be no more without liberality,
 than you can help,

That you may bear away the ball
 of excellence through munifi-
 cence.

Liberality is the elixir for (transmut-
 ing the copper of defect [vice;]

Liberality is the remedy for all
 evils [griefs.]

در مذمت بخیل

اگر چرخ گردد بکام بخیل
 در اقبال باشد غلام بخیل
 و کرد در کفش کنج قارون بود
 و کر تابش ربع مسکون بود
 نیززد بخیل آنکه نامش بری
 و کر روزگارش کند چاکری
 مکن للتغافل مال بخیل
 مبر نام مال و منال بخیل

IN CENSURE OF PARSIMONY.

WAS the sphere to revolve con-
 formably to the desire of the
 miser,

Was fortune to become his slave,

If in his hands were the treasures
 of Karoon,

And the whole inhabited world
 were subject unto him;

They would not give him such
 value that you should mention
 his name;

Neither if fortune entered into his
 service.

Pay no respect to the riches of the
 miser;

Speak not of his wealth and pos-
 sessions.

The

نخيل ار بود زاهد بحر و بر
 بهشتي نباشد . علم خبر
 نخيل ار چه باشد تونكر مال
 بخوارى چو مقلس خورد كوشال
 سخيان ز اسوال بر مى خورند
 بخيلان هم سيم دزر مى خورند

صفت تواضع

دلا كر تواضع كنى اختيار
 شود خلق دنيا ترا دوستدار
 تواضع زيادت كند جاه را
 كه از مهر پر تو بود ماه را
 تواضع كند هر كه هست آدمى
 نه زيبد ز مردم . نخبه مردمى
 تواضع بود حرمست افراي تو
 كند در بهشت برين جاي تو
 تواضع بود مايه دوستي
 كه عالي بود پايه دوستي
 تواضع كليد در جنت است
 سر افرازي و جاه از اينت است

The miser, although he be a
 monk [recluse] on sea and on
 land,

Shall not enjoy Paradise ;--so saith
 the tradition.

Notwithstanding the miser be
 rich in possessions,

Through his meanness, he suffers
 equal distress with the needy :

The liberal enjoy the fruit of their
 riches,

The parsimonious taste only the
 sorrow of silver and gold.

IN PRAISE OF HUMILITY.

OH, my heart ! if you make
 choice of humility,

Mankind will be your friends ;

Humility augmenteth dignity,

Like as the sun illumines the
 moon.

Whosoever is humane, practises
 humility.

Nothing adorns human beings like
 humanity.

Humility will be the means of
 heightening your character ;

It will establish your seat in the
 sublime paradise.

Humility is the capital-rock
 [wealth] of friendship,

How exalted, then, is the dignity
 of friendship !

Humility is the key of the gate of
 Paradise ;

It is the ornament of eminence
 and dignity :

Who-

کسی را که حادث تواضع بود
 ز جاہ و جلابش تمتع بود
 تواضع کند مرد را سر فراز
 تواضع بود سر در انرا طراز
 کسی را که کردن کشتی در سر است
 تواضع از و یافتن خوشتر است
 تواضع کند پوشمند کنین
 نه شاخ پر میوه سر بر زمین
 تواضع مدار از خلائق دریغ
 که کردن از ان بر کشیدی چو تیغ
 تواضع ز کردن فراز ان نکوست
 کدا کر تواضع کذ غوی اوست

مذمت تکبر

تکبر مکن زینهار ای پسر
 که روزی ز دوستش در آئی پسر
 تکبر ز دانا بود نا پسند
 غریب آید اینمعنی از پوشمند
 تکبر بود حادث جا هلان
 تکبر نیاید ز صاحب دالان

Whosoever accustometh himself
 to humility,
 Will derive benefit from his rank
 and station.

Humility exalteth a man :

Humility is the embroidery of
 chiefs.

Whosoever is exalted to the com-
 mand of others,

To experience humility from him,
 is very delightful !

The truly wise man practises hu-
 mility,

The bough full of fruit, places its
 head upon the earth.

Afflict not mankind by withhold-
 ing humility,

Since your neck is thereby exalted
 like an uplifted sword.

Humility is respectable in those of
 high estate,

The beggar who is humble, acts
 only in his profession.

CENSURE OF ARROGANCE.

PRACTISE not arrogance, Take
 care, oh, my son !

For, one day, by its hand, you
 may fall down headlong.

Arrogance is disgusting to a wise
 man ;

It is wonderful how a wise man can
 be guilty of it !

Arrogance is habitual to the ig-
 norant ;

Arrogance cometh not from a
 righteous man.

تکبر عزرايل را خوار کرد
 بزندان لعنت گرفتار نکرد
 کسی را که خلعت تکبر بود
 سرش پر غرور از تصور بود
 چو دانی تکبر چرا میکند
 اگر میکنی تو خطا میکنی
 تکبر بود مایه مدبری
 تکبر بود اصل بد کوهری

صفت علم

بنی آدم از علم یابد کمال
 از نه حشمت و جاه مال و منال
 چو شمع از پی علم باید کداخت
 که بی علم نتوان خدا را شناخت
 کسی را که شد در ازل مختیار
 طلب کردن علم کرد اختیار
 خردمند باشد طلبکار علم
 که کرمست پیوسته با زار علم
 طلب کردن علم شد بر تو فرض
 و کروا جب آید پیش قطع ارض

Arrogance ruined Azazil (or Satan), [i. e. The angel of Death.]
 It confined him in the prison of malediction.

Whosoever is addicted to arrogance,
 Hath his head filled with proud imaginations.

Since you know what arrogance is,
 why are you guilty of it?

If you practise it, you commit sin.

Arrogance is the capital-stock of misfortune:

Arrogance is the root of an evil disposition.

PRAISE OF KNOWLEDGE.

THE children of Adam attain perfection by knowledge,
 Not through pomp or splendour,
 riches or possessions.

To gain knowledge you should consume yourself like a candle,
 Since without it you cannot know God.

Whosoever destiny hath rendered happy,
 Maketh it is study to acquire knowledge.

The wise will seek after knowledge,
 Since wisdom is ever in request.

The desire of knowledge is your duty,
 And if necessary you would travel in pursuit of it.

Knowledge

ترا علم در دین و دنیا تمام
که کار تو از علم گیرد نظام
میآموز جز علم که خاقلی
که بی علم بودن بود خاقلی
بر و دامن علم گیر استوار
که علمت رساند بدار القرار

امتناع از صحبت جاهلان

ولا کر خردمزی و هوشیار
مکن صحبت جاهلان اختیار
ز جاهل گیرنده چون تیر باش
نه آمیخته چو نشکر و شیر باش
ترا از دوا کر بود پار غار
از آن به که جاهل بود غم کسار
اگر خصم جان تو خاقل بود
به از دوستداری که جاهل بود
چو جاهل کسی در جهان خوار نیست
که نادان تر از جاهلی کار نیست
ز جاهل حذر کردن اولی بود
گزین تنگ دنیا و عقبی بود
ز جاهل نباید جزا فعال بد
از و نشنود کس جزا قوال بد

Knowledge will complete you for
this world, and for the next,
For thereby your actions are set in
order.

If thou art wise, thou wilt study
nothing else,

For to be without knowledge is to
be inconsiderate;

Go, & hold fast the skirt of its robe,
That it may convey you to the
permanent dwelling.

AGAINST ASSOCIATING WITH THE IGNORANT.

OH, my heart! if thou art wise
and prudent,
Choose not the society of the igno-
rant;

Fly from them like an arrow;
Be not mixed with them like sugar
and milk.

If you have a dragon for your com-
panion in the cave,

It is better than to have an igno-
rant associate:

If your mortal enemy be wise,
He is preferable to an ignorant
friend.

None are more despicable in the
world than the ignorant,

Because no action is more unseemly
than ignorance.

It is prudent to shun the company
of the ignorant,

For from their society will result
temporal and eternal shame.

From the ignorant proceed only
evil actions;

No one will hear from them aught
but bad words.

The

سرانجام جاهل جزم بود
که جاهل نکند عاقبت هم بدود
سر جاهلان بر سرودار به
که جاهل بخوارى کوفتار به

مفت عدل

چو ایزد ترا اینهمه کام داد
چرا بر نیازی سرانجام داد
چو عدل است پیرایه خسروی
چرا عدل را دل نداری قوی
ترا مملکت پایدارى کند
اگر معدلت دستیارى کند
چو نوشیروان عدل کرد اختیار
کنون نام نیکست زو یاد کار
جهانرا بانصاف آباد داد
دل اهل انصاف را شام داد
ز تاثیر عدل است آرام ملک
که از عدل حاصل شود کام ملک
جهانرا به از عدل معمار نیست
که بالاتر از معدلت کار نیست
ترا زین به آخر چه حاصل بود
که نامت شهنشاه عادل بود

The end of the ignorant will be hell;
Their future state is never prosperous.
The heads of the ignorant best suit
the top of the gallows,
For it is fitting they should be seized
by disgrace.

PRAISE OF JUSTICE.

SINCE God hath granted you all
your desires,
Why produce you not the effects
of justice?
Since justice is the ornament of
royalty,
Why establish you not your heart
thereby? [by justice?]
Your kingdom will obtain per-
manency,
If you take justice for your co-ad-
jutor:
Because Noushirvan made choice
of justice,
His good name is held in remem-
brance until now.
Preserve the world in prosperity
through justice;
Make glad the hearts of the just.
The peace of a kingdom is preserved
by the impressions of justice,
For its desires are obtained by the
exercise thereof.
The world has no architect superi-
or to justice.
Since no action is more elevated,
[than justice,]
What better end can you require
for yourself,
Than that you may be stiled THE
JUST KING?

If

اگر خواهی از نیک بختی نشان
در ظلم بندی بر اهل جهان
رحایت دریغ از رعیت مدار
مراد دل داد خوانان برار

منبت ظلم

خرابی زیداد بیند جهان
چو بستان خرم زیاد خزان
مده رخصت ظلم در هیچ حال
که خورشید مملکت نیاید زوال
کسی کاتش ظلم زد در جهان
بر آورد از اهل عالم فغان
ستم بر ضعیفان مسکین مکن
که ظالم بدوزخ رود بی سخن
ستم کش گر آبی بر آرد زدل
زند سوز او شعله در آب و گل
ستم بر ضعیفان بیچاره زور
بیندیش آخر ز تنگی کور
به آزار مظلوم مایل مباش
زود دل خلق غافل مباش
مکن مردم آزاری و تند رای
که نا که رسد بر تو قهر خدای

If you seek a monument of your
good fortune,
Shut the door of oppression on
mankind ;
With-hold not favour from the
peasant ;
Gratify the hearts of the suppliants
for justice.

CENSURE OF OPPRESSION.

THE world suffers destruction
from injustice,
As a delightful garden, by the
wind of autumn.
Suffer not oppression in any case,
That the sun of your empire may
not decline.
Whosoever inflames the world with
the fire of tyranny,
Draws out lamentations from man-
kind.
Oppress not the poor and weak,
For the tyrant goes to hell, with-
out a word.
If the oppressed send out from his
heart one sigh,
• The heat thereof will set in flames
both sea and land.
Oppress not the weak, who are in-
capable of making resistance ;
Think of the end, and of the pu-
nishment in the grave.
With not to distress the oppressed ;
Slight not the smoke [the sighs] of
the hearts of God's creatures ;
Exercise not severity and morose-
ness,
For the vengeance of God will
overtake thee unawares.

صفت قناعت

ولا اگر قناعت بدست آوری
 در اقلیم راحت کنی سروری
 اگر تنگدستی ز سختی منال
 که پیش خردمند هیچست مال
 ندارد خردمند از فقرار
 که باشد نبی را ز فقر افتخار
 غنی گر نباشی مکن اضطراب
 که سلطان نخواهد خراج از خراب
 غنی را زر و سیم آرایش است
 و ولیکن بفقر اندر آسایش است
 قناعت بهر حال اولی تر است
 قناعت کند هر که نیک اختر است
 ز نور قناعت بر افروز جان
 که روشن ز خورشید باشد جهان

مذمت حرص

ایا مبتلا گشته در دام حرص
 شده مست و لای عقل از جام حرص
 مکن عمر ضایع بتحصیل مال
 که بهمنرخ کوهر نباشد سفال

PRAISE OF CONTENTMENT.

OH my heart! if thou acquirest
 contentment,
 Thou wilt make thyself a monarch
 in the kingdom of tranquillity.
 If thou art indigent, account it not
 a hardship,
 Since, in the opinion of the wise,
 wealth is of no consideration.
 The wise man reckoneth not po-
 verty any dishonour,
 Since poverty was the prophet's
 glory.
 If thou art not rich, be not disturbed,
 Since the King will not exact tri-
 bute from the desolate.
 Gold and silver are the ornament
 of a rich man,
 But in poverty there is rest.
 Contentment, in all estates, is most
 commendable;
 Whosoever is fortunate, practises it.
 Illumine the soul by the light of
 contentment,
 As the world is irradiated by the sun.

CENSURE OF AVARICE.

HAVE a care, ye who are entan-
 gled in the snare of covetousness,
 From being intoxicated, & deprived
 of reason, by the cup of avarice.
 Waste not life, in the acquisition
 of wealth,
 Since earthen ware is not of equal
 value with jewels.

Whosoever

هر آنکس که در بند حرص افتاد
 دهد خر من زنده گانی بباد
 گرفتم که اموال قارون تراست
 همه نعمت ربع مسکون تراست
 چرا میکنی محنت از بهر مال
 که خواهد شدن نا کبان پایمال
 چرا میکدازی ز سودای زر
 چرا میکشی بار محنت چو خر
 چنان کشته صید بهر شکار
 که یادت نیاید ز روز شمار
 چنان عاشق روی زر کشته
 که شوریده احوال و سر کشته
 مباد اذل آن مردم آهنین شاد
 که از بهر دنیا دهد دین بباد

صفت طاعت

کسی را که اقبال باشد غلام
 بود میل خاطر بطاعت مدام
 نشاید سر از بندگی تافتن
 که دولت بطاعت توان یافتن

Whoſoever falleth into the priſon
 of avarice,
 Giveth the harveſt of life to the
 winds.
 I admit that you poſſeſs the riches
 of Karoon,
 And that all the conveniences of
 the habitable world are yours ;
 But why labour after riches,
 Since they will ſuddenly periſh ?
 Why deſtroy thyſelf, by thy mad-
 neſs after gold ?
 Wherefore doſt thou carry the bur-
 then of labour, like the aſs ?
 In ſuch manner haſt thou become
 the prey of thine own purſuits,
 That thy memory neglecteth the
 day of account.
 Thou art ſo inflamed with the love
 of gold,
 That thou art mad and diſtracted.
 Let not the heart of that man of
 iron rejoice,
 Who for this world, giveth futu-
 rity to the wind.

PRAISE OF OBEDIENCE TOWARDS GOD.

HE to whom good fortune is ſub-
 ſervient,
 Hath his heart conſtantly inclined
 to obedience.
 It is not prudent to turn away the
 head from ſervitude,
 For wealth may be obtained through
 dutifulneſs.

Happineſs

سعادت ز طاعت میر شود
 دل از نور طاعت منور شود
 اگر بندي از بهر طاعت میان
 کشاید در دولت جاو دان
 ز طاعت نه پشیمد خرومند سر
 که بالاي طاعت نباشد هر
 پرستنده آفریننده باش
 در ایوان طاعت نشینده باش
 سر از جیب پرہیزگاری بر آر
 کہ جنت بود جاي پرہیزگار

صفت عبادت

بہ آب عبادت وضو تازه دار
 کہ فردا ز آتش شوي رستگار
 نماز از سر صدق بر پایدار
 کہ حاصل کنی دولت پایدار
 ز تقوي چراغ روان بر فروز
 کہ چون نیک بختان شوي نیکروز

صفت شکر

زیادت کند شکر جاہ و جلال
 زیادت کند شکر مال و منال

Happiness is attained by submission;

The heart will be illuminated by the light thereof.

If you gird up your loins to obedience,

The door of eternal wealth will be opened.

The wise man neglecteth not his duty towards God,

Since no occupation is superior thereto.

Be an adorer of the Creator,

Take your seat in the portico of obedience.

Raise thy head from the bosom of abstinence,

For paradise will be the habitation of the continent.

PRAISE OF DIVINE WORSHIP.

RENEW your ablutions, with the water of devotion,

That to-morrow you may be released from the fire.

Be steadfast in prayer thro' faith,

That you may obtain unperishable riches.

Through piety, supply the light of the fleeting lamp,

That, like the fortunate, you may be blessed.

PRAISE OF THANKSGIVING TOWARDS GOD.

THANKSGIVING will increase your pomp and splendour,

It will augment your wealth and possessions.

اگر شکر حق تا بروز شمار
 گذاري نباشد يکي از هزار
 ولي گفتن شکر اولي تر است
 که اسلام را شکر او زيور است
 ز شکر جهان آفرين سر متاب
 که در باغ دين شکر او هست آب

صفت صبر

تر اگر صبري بود دست يار
 بدست آوري دولت پايدار
 صبري بود گداز صاحبان
 نه پيچند زوروي دين پروران
 صبري هر حال اولي بود
 که در ضمن او چند معني بود
 صبري کلید در آرزوست
 کشاينده کشور آبرو است

صفت راستی

ولا کر کنی راستی اختیار
 شود خلق دنا ترا دوستدار

If you render thanks unto God un-
 til the day of account,
 You will not enumerate a thou-
 sandth part ;
 Nevertheless it is most excellent to
 return thanks,
 Since the praise of him is the orna-
 ment of true religion.
 Neglect not thanksgiving to the
 Creator of the world,
 For the recital of his praise is the
 stream [water] of the garden of
 religion.

PRAISE OF PATIENCE.

IF you are aided by patience,
 You will acquire unperishable
 riches.
 Patience is the duty of the righ-
 teous ;
 The religious turn not their head
 therefrom.
 Patience is excellent in all cases,
 [conditions,]
 For it may be comprehended in
 various senses :
 Patience is the key of the door or
 desire,
 It is the victor in the kingdom or
 renown.

PRAISE OF TRUTH.

OH my heart ! if you make choice
 of truth,
 Mankind will be your friends.

نه پیچید سر از راستی پوشیده
 که از راستی نام کردد بلند
 ترا کر بود راستی در نهاد
 هزار آفرین بر بهاد تو باد
 دم از راستی کر زنی صبح وار
 ز تاریکی جهل گیری کنار
 مژن دم بجز راستی زینهار
 که دار دفعیلت یمین بر یسار
 به از راستی در جهان کار نیست
 که در کلین راستی کار نیست
 کسی را که تا راستی کشت کار
 کجا روز محشر بود رستگار
 ز نا راستی نیست کاری بتر
 گزند نام نیکو شود بی وقر

مذمت کذب

کسی را که کردد زبان دروغ
 چراغ دلش را نباشد فروغ
 دروغ آدمی را کند بی قار
 دروغ آدمی را کند شرار

A wise man swerveth not from
 truth,
 For thereby a man becometh fa-
 mous.
 If you have truth in your disposi-
 tion,
 May a thousand encomiums at-
 tend on such a temper !
 If you breathe truth, like the true
 day spring,
 You will separate yourself from
 the darkness of ignorance.
 Never utter any thing but truth,
 Seeing that the right hath more
 excellency than the left.
 There is nothing in the world pre-
 ferable to truth,
 For in the rose-bush of veracity,
 there is no thorn.
 He who acteth with falsehood,
 [not with truth,]
 How shall he be acquitted in the
 day of judgement ?
 Nothing is more detrimental than
 falsehood,
 Since thereby a good name falls
 into disgrace.

CENSURE OF FALSEHOOD.

WHOSOEVER exerciseth a ly-
 ing tongue,
 The lamp of his heart shall not
 have light :
 Falsehood dishonoureth a man ;
 Falsehood maketh a man ashamed.

Oh !

دروغ ابي برادر منگو زينهار
 كه كاذب بود خوار و بي اعتبار
 ز كذاب كيرد خسر و مندگار
 كه اورا نسيارد كسي در شمار

Oh ! brother never utter a lie,
 For a liar is despicable, and without credit :
 The wise man shunneth the liar,
 Since nobody maketh any account of him.

امر در مشاهدۀ قضا و قدر

REFLECTIONS ON FATE AND DESTINY.

نكه كن برين گنبد زر بكار
 كه سقفش بود بي استون استوار
 سرا پرده چرخ كرده بين
 در و شمعهائي فروزنده بين
 يكي پاسبان و يكي پادشاه
 يكي داد خواه و يكي تاج خواه
 يكي كامران و يكي مستمند
 يكي شادمان و يكي دردمند
 يكي تاجدار و يكي با جدار
 يكي سر فراز و يكي خاكسار
 يكي تا مراد و يكي كام كار
 يكي بي نوا و يكي مالدار

BEHOLD this dome fretted with gold,
 Whose roof is strong without pillars ;
 Behold the pavilion of the revolving sphere,
 Behold the bright candles which are placed therein !
 One is a watchman, another a king ;
 One imploring justice, and another coveting a crown ;
 One gratified, and another wishing ;
 One merry, and another sad ;
 One a king, and another a subject ;
 [i. e. One wearing a crown, and another paying tribute ;]
 One elevated, & another humbled ;
 One disappointed, and another blest ;
 One poor, and another rich ;

One

يکي را عنا و يکي را خنا
 يکي را بقا و يکي را فنا
 يکي تندرست و يکي نا توان
 يکي سال خورد و يکي نو جوان
 يکي در صواب و يکي در خطا
 يکي در دغا و يکي در دغا
 يکي نیک خلق و يکي تند خوي
 يکي بردبار و يکي جنگ جوي
 يکي در تنعم يکي در عذاب
 يکي در مشقت يکي کام ياب
 يکي در جهان جلالت امير
 يکي در کمند حوادث اسير
 يکي در گلستان راحت مقیم
 يکي در غم رنج و محنت ندیم
 يکي را برون رفت ز اندازه مال
 يکي در هم نان و خرج عيال
 يکي را شب و روز مصحف بدست
 يکي خفته در کنج ميخانه ست
 يکي نیک کردار و نیک اعتقاد
 يکي غرق در بحر فسق و فساد

One in penury, and another in affluence :

One existing, and another perishing ;

One healthy, and another weak ;

One in old age, and another in youth ;

One in righteousness, and another in sin ;

One in deceit, and another in war ;

One humane, and another morose ;

One submissive, and another seeking strife ;

One in enjoyment, and another in torment ;

One in adversity, and another in prosperity ;

One a prince in the world of grandeur ;

Another imprisoned in the toil of misfortune ;

One dwelling in the garden of tranquillity ;

Another intimate with sorrow, difficulty, and labour.

One possessing wealth beyond account ;

Another sorrowing for bread, and necessities for his family.

One day and night with the Koran in his hand ;

Another, sleeping in the corner of a tavern intoxicated :

One of good works, and good faith ;

Another immersed in the ocean of obscenity and impiety.

يکي خازي و چابک و پهلوان
يکي کاهل و سست و ترسیده جان
از اين پس مکن تکیه بر روزگار
که نا که زجانیت بر آید دمار

One a warrior, alert, and athletic;
Another tardy, languid, and afraid
of his life.
Therefore, place not reliance upon
fortune,
For suddenly thy life shall be
brought to an end.

امتناع از اعتماد بر غیر الهی
مکن تکیه بر ملک و جاه و حشم
که پیش از تو بودست بعد از تو هم
مکن تکیه بر تخت فرسان و هی
که نا که چو فرسان رسیدن جاندهی
مکن شادمانی بکنج و خدم
که نا که شود سر بسر کل عدم

WARNING NOT TO HAVE ANY
RELIANCE BUT UPON GOD.

PLACE not reliance upon king-
doms, pomp, and troops;
Since they were before thee, and
will remain after thee.
Place not reliance upon the throne
of empire;
Since, unawares, when the man-
date arriveth, thou must resign
thy life.
Rejoice not in wealth and retinue;
For, suddenly, from beginning to
end, they shall vanish.

امتناع از بدی و بد کرداری

مکن بد که بد بینی از یار نیک
نمی روید از تخم بد بار بیک
مکن شادمانی بجاه و جلال
که بی خوف نقصان نباشد کمال

WARNING FROM EVIL INTEN-
TIONS AND ACTIONS.

COMMIT not evil, lest you expe-
rience the same from a good
friend;
Good fruit groweth not from bad
seed.
Delight not in pomp and splendour,
Since there is nothing perfect, of
which we may not fear a decrease.

بیان عدم ثبات حالات دنیا

بسیا پادشاهان سلطان نشان

بسیا پهلوانان کشورستان

بسیا تند کردان لشکر شکن

بسیا شیر مردان شمشیر زن

بسیا ماه رویان شمشاد قد

بسیا ناما زینان خورشید خد

بسیا نام دار و بسیا کام کار

بسیا سر و قد و بسیا کلعداز

که کردند پیراهن عمر چاک

کشیدند سرور کربیان خاک

چنان خرمن نام شان شد بیاد

که هرگز کسی را نشانی نداد

منه دل برین کاخ خرم هوا

که می بارد از آسمانش بلا

REFLECTIONS ON THE INSTABILITY OF WORLDLY GOODS.

MANY kings, of memorable reigns ;

Many heroes, conquerors of kingdoms ;

Many mighty warriors, subduers of armies ;

Many lion-like men, smiters with the sword ;

Many with faces fair as the moon, and forms like the box-tree ;

Many delicate ones with countenances like the sun ;

Many famous and many successful ;

Many with forms like the cyprus, and many with rosy cheeks,

Who have torne the garments of life,

And have covered their heads in the bosom of the earth.

In such wise hath the harvest of their names vanished ;

That no one could discover even a vestige of them.

Fix not the heart upon this mansion of pleasant breezes,

For its sky rains down calamity.